

HANDLEIDING VOOR DE KANDIDAAT

Aansluitend bij het reglement op de erkenning van eerder verworven competenties, goedgekeurd door de raad van bestuur van de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen van 5 november 2014

Inleiding

voor wie is dit bestemd?

Nogal wat mensen in onze samenleving kennen en kunnen allerlei dingen die zij ergens in de loop van hun leven hebben opgedaan. Het hoger onderwijs kan deze kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes sinds het academisch jaar 2005-2006 valideren. Deze verworven competenties kunnen leiden tot een bewijs van bekwaamheid waarmee je vrijstellingen kan aanvragen voor opleidingsonderdelen in een bepaalde opleiding. In deze bundel wordt de procedure beschreven om deze eerder verworven competenties (EVC) te laten erkennen.

in welke instellingen wordt deze procedure gehanteerd?

Deze procedure geldt voor de partnerinstellingen van de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen (AUHA). Het gaat meer bepaald om:

- Artesis Hogeschool Antwerpen;
- Hogere Zeevaartschool;
- Karel de Grote-Hogeschool;
- Plantijn Hogeschool;
- Universiteit Antwerpen.

Het begrip 'instelling' in de tekst verwijst naar één van deze partners.

De term 'kandidaat' duidt de persoon aan die een EVC-procedure doorloopt. Met 'AUHA' wordt de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen omschreven.

waar vind je de complete regelgeving?

Deze handleiding vormt één geheel met het 'Reglement op de erkenning van eerder verworven competenties' (hierna EVC-reglement genoemd), het document 'Procedure en termijnen' en met de 'Portfolio-opdrach't van de AUHA.

Indien je een EVC-procedure wil starten, baseer je dan op al deze documenten.

waar verloopt de procedure?

Hoewel de AUHA de validerende instantie is verloopt deze EVC-procedure nagenoeg volledig op het niveau van de partnerinstelling.

Erkenning van eerder verworven kwalificaties (EVK) versus erkenning van eerder verworven competenties (EVC)

kwalificaties en competenties

Hoewel beide processen en procedures vaak in één adem worden genoemd en ondanks het feit dat zij vaak samen sporen, is er een duidelijk onderscheid tussen het erkennen van eerder verworven competenties en het erkennen van eerder verworven kwalificaties.

Zij volgen beiden een aparte procedure en zijn van een andere orde en reglementering.

Het is belangrijk dat je nagaat welke procedure voor jou van toepassing is. Contacteer eventueel de instellingscoördinator of je begeleider

wat is een EVK?

Erkenning van eerder verworven kwalificaties (EVK)

'Eerder verworven kwalificaties' zijn competenties die bekrachtigd zijn met een studiebewijs. Mensen hebben dus een opleiding gevolgd om deze competenties te bereiken, en hebben hier een bewijs van. Dit kan gaan om een binnen- of buitenlands studiebewijs dat werd gehaald in een andere instelling en opleiding dan waarbinnen men de kwalificatie wil laten gelden. Voor een creditbewijs dat werd behaald in de instelling en opleiding waar men de kwalificaties wil laten gelden, en dat niet ouder is dan vijf jaar geldt de normale vrijstellingsprocedure van de instelling.

formele vereisten voor een kwalificatie (EVK)

Een EVK voldoet aan de volgende voorwaarden:

- de doelen van de opleiding liggen op voorhand vast; en
- het gaat om een formeel leertraject; en
- de kandidaat werd geëvalueerd op de doelen.

Louter een bewijs dat je hebt deelgenomen aan een vorming of opleiding is dus geen EVK.

wat betekent 'eerder' verworven?

Met de term 'eerder' wil de overheid benadrukken dat het gaat om een kwalificatie die men al verworven heeft voor de aanvang van de opleiding waarvoor men deze kwalificatie wil laten erkennen. Het doel is met deze kwalificatie vrijstellingen te behalen voor de opleiding die men wil starten.

<p>wat betekent 'elders' verworven?</p>	<p>Soms gebruikt men hiervoor ook de term 'elders' verworven kwalificatie, om te benadrukken dat deze kwalificatie op een andere plaats werd verkregen.</p>
<p>wat met buitenlandse diploma's?</p>	<p>De Vlaamse overheid heeft een regelgeving met betrekking tot de gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's. Meer info hierover vind je via: http://www.ond.vlaanderen.be/naric/</p> <p><i>Erkenning van eerder verworven competenties (EVC)</i> Om te verklaren wat dit begrip betekent, leggen we de verschillende delen er van uit.</p>
<p>wat is een competentie?</p>	<p>Een competentie omvat geïntegreerde kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes waardoor iemand in staat is om effectieve, kwaliteitsvolle prestaties te leveren gericht op een bepaalde functie/rol. Die prestaties zijn zichtbaar in concrete handelingen en verbonden met een bepaalde context.</p>
<p>wat is een EVC?</p>	<p>Eerder verworven competenties (EVC) gaat om het geheel van competenties verworven via leerprocessen die niet met een studiebewijs werden bekrachtigd. Het gaat om wat mensen leren zonder dat zij een formeel leertraject volgen, bijvoorbeeld via beroep, vrijwilligerswerk, hobby's, mantelzorg.</p>
<p>waarheen leidt een EVC-procedure?</p>	<p>De AUHA kan deze eerder verworven competenties erkennen via de hier beschreven EVC-procedure. Dit kan leiden tot een bewijs van bekwaamheid voor de onderzochte competenties. Dit bewijs is een formeel document waar vrijstellingen mee kunnen worden aangevraagd voor een bepaalde opleiding.</p>
<p>waar inschrijven voor de procedure?</p>	<p>Je kan je inschrijven voor een EVC-procedure bij de partnerinstellingen van de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen. Je doet dit best in de instelling waar je achteraf de opleiding zou willen vervolledigen.</p>
<p>lis het nu een EVK of een EVC?</p>	<p><i>EVK versus EVC: het onderscheid is soms moeilijk</i> Soms is het niet duidelijk of een studiebewijs van een gevolgde opleiding al dan niet onder de categorie EVK valt. Indien je vragen hebt over het al dan niet in aanmerking komen voor EVK's of EVC's, kan je terecht bij de EVC-instellingscoördinator of een EVC-begeleider van een instelling (zie ook verder).</p>
<p>Toelatingsvoorwaarden voor de EVC-procedure</p>	
<p>wie kan met de procedure starten?</p>	<p>Je voldoet aan de algemene en bijzondere toelatingsvoorwaarden voor het hoger en universitair onderwijs zoals beschreven in het onderwijsreglement van de instellingen en de opleiding, waaraan je je wil toetsen. Je kan dit ook als zodanig bewijzen. Je hoeft niet ingeschreven te zijn in een opleiding van de instelling om een EVC-procedure te starten.</p>
<p>wat kun je verwachten?</p>	<p>De EVC-procedure vraagt zowel van de instelling als van jezelf een serieuze investering in tijd en middelen. Je moet goed weten wat je wil bewijzen, waarom je de EVC-procedure start en waarom je denkt bepaalde competenties te kunnen bewijzen.</p>
<p>hoe begin je eraan?</p>	<p>Daarom is de eerste stap contact op te nemen met de EVC-instellingscoördinator of een EVC-begeleider van een instelling (zie ook verder – instellingscoördinatoren).</p>
<p>Besluit van de EVC-procedure – het bewijs van bekwaamheid</p>	
<p>het besluit van het bekwaamheidsonderzoek</p>	<p>Na de EVC-procedure ontvang je het besluit van het bekwaamheidsonderzoek. Daarop staat welke competenties wel en welke competenties niet werden erkend. Het besluit bevat ook de motivering voor het niet erkennen van competenties.</p>
<p>het bewijs van bekwaamheid</p>	<p>Voor competenties waarvoor de EVC-procedure met succes werd doorlopen, ontvangt je een bewijs van bekwaamheid. Dit bewijs geeft ook aan welk het referentiekader was waarnaar de EVC-procedure verwees: dat wil zeggen binnen welke opleiding en welke instelling je de EVC-procedure doorlopen hebt.</p>
<p>van bekwaamheidsbewijs naar vrijstellingen</p>	<p>Met het bewijs van bekwaamheid kan je vrijstellingen aanvragen in een instelling. Deze vrijstelling wordt niet automatisch toegekend, ook niet in de instelling waar je de EVC-procedure doorliep. Het is de instelling zelf die bepaalt welke vrijstellingen de kandidaat krijgt op basis van een</p>

bewijs van bekwaamheid. Om vrijstellingen aan te vragen, volg je de procedure zoals beschreven in het onderwijs- en examenreglement van deze instelling.

PROCEDURE

Voor de schematische weergave van de procedures wordt verwezen naar het document 'Procedure en termijnen'.

Procedure | Informatie en oriëntatie

gebruikelijke
procedureperiodes en
termijnen

Om je in te schrijven voor een EVC-procedure zijn er in elke instelling twee procedureperiodes:

- voorjaarsprocedure : in deze procedure eindigt de toeleiding naar de inschrijving (inclusief het intakegesprek) op 28 februari. De voorjaarsprocedure verloopt verder van 1 maart tot 5 juni;
- najaarsprocedure : in deze procedure eindigt de toeleiding naar de inschrijving (inclusief het intakegesprek) op 30 september. De najaarsprocedure verloopt verder van 1 oktober tot 16 februari.

bijkomende
procedureperiodes

Tevens kan een instelling beslissen bijkomende procedureperiodes in te richten. Deze bijkomende procedures zijn tevens afhankelijk van termijnen en data.

noodzakelijke
documenten

Bij inschrijving dien je je identiteitskaart voor te leggen. Elke wijziging aan deze gegevens moet onverkort meegedeeld worden. Ook moet je aan de hand van officiële documenten aantonen dat je voldoet aan de toelatingsvoorwaarden voor het hoger onderwijs.

waar inschrijven?

Je schrijft je in voor deze procedure bij de instelling die de opleiding inricht waaraan je de betreffende competenties wil laten toetsen. Deze instelling treedt op als gemachtigde van de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen om kandidaten in te schrijven.

administratieve kosten

Bij inschrijving betaal je € 62,41 administratieve kosten.

intakegesprek

Je hebt recht op een intakegesprek. In dit gesprek wordt de procedure met de portfolio-opdracht uitgelegd en wordt het referentiekader toegelicht. Wij vragen dat je je degelijk voorbereidt op dit gesprek.

Formuleer vooraf alle competenties die je wil bewijzen. Voor opleidingen die al competentiegericht zijn georganiseerd, gebruikt je best de beschreven competenties van de opleiding als basis om de competenties die je wil bewijzen te formuleren. In andere gevallen zoek je zelf een formulering. Neem ook de studiegidsen door en duid aan welke (delen van) opleidingsonderdelen volgens jou overeenstemmen met je verworven competenties.

Je ondertekent een formulier waarin je bevestigt informatie te hebben ontvangen over de gehanteerde methodiek binnen de EVC-procedure van de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen.

De kandidaat beslist of hij de procedure voortzet.

aanvraag
bekwaamheidsonderzoek

Je beschrijft op het formulier 'te bewijzen competenties' welke competenties je wil bewijzen en aan welke opleidingsonderdelen deze getoetst moeten worden. Dit formulier geeft ook aan hoeveel studiepunten deze opleidingsonderdelen waaraan je refereert omvatten.

Procedure | Herkenning

kosten
bekwaamheidsonderzoek

Voor het bekwaamheidsonderzoek betaal je een bijkomend bedrag, afhankelijk van het aantal studiepunten waaraan de te bewijzen competenties refereren. Op basis hiervan wordt het bijkomende bedrag voor het bekwaamheidsonderzoek bepaald. De juiste bedragen vind je in het addendum m.b.t. de kostprijs.

aanmaak van de
portfolio

Om de competenties te bewijzen, stel je zelfstandig een portfolio samen (zie document 'Portfolio-opdracht'). De begeleider kan hierbij advies verlenen (zie verder punt de begeleider).

indienen van de portfolio

De portfolio wordt ten laatste ingediend:

- voorjaarsprocedure: voor 1 mei;
- najaarsprocedure : voor 1 december;
- bijkomende procedureperiodes: in functie en afhankelijk van termijnen en data, startend met de uiterste inschrijvingsdatum.

Deze portfolio wordt ingediend bij de begeleider of een aangeduide vertegenwoordiger in

viervoud. Het origineel bewaar je zorgvuldig. Dit kan steeds opgevraagd worden. Bij ontvangst van het uitgewerkte portfolio tekent de begeleider of zijn/haar vertegenwoordiger het formulier 'ontvangst portfolio'. Dit document wordt in tweevoud opgemaakt: één exemplaar wordt door jou bewaard, het tweede exemplaar houdt de begeleider bij.

Procedure | Beoordeling

wie beoordeelt je portfolio

Drie assessoren zullen de portfolio doornemen. Deze assessoren vormen samen de beoordelingscommissie. Zij bekijken de portfolio in functie van de criteria zoals beschreven in het document 'Portfolio-opdracht' en beoordelen deze.

criteriumgericht interview

Je wordt door de beoordelingscommissie uitgenodigd voor een criteriumgericht interview. Tijdens dit interview wordt de portfolio doorgenomen en worden in functie van de te erkennen competenties hierover gerichte vragen gesteld.

bijkomend vaardigheidsonderzoek

De assessoren kunnen je bijkomende vaardigheidsproeven opleggen. Dit heeft tot doel de competentie in uitvoering te toetsen. Je wordt hierover tijdig en voorafgaand geïnformeerd (zie EVC-reglement).

beslissing van de beoordelingscommissie

De beoordelingscommissie beslist met meerderheid van stemmen welke competenties worden toegekend. Zij is ook verantwoordelijk voor de motivering bij het niet erkennen van competenties.

Procedure | Erkenning

besluit van het bekwaamheidsonderzoek

Je ontvangt het besluit van het bekwaamheidsonderzoek met het resultaat voor elke gevraagde competentie. Voor competenties die wel werden onderzocht maar niet werden erkend, vermeldt dit besluit een motivering.

bewijs van bekwaamheid

Je krijgt een bewijs van bekwaamheid met vermelding van alle competenties die verworven zijn.

Procedure | Bezwaar

wat als je niet akkoord bent met het resultaat?

Indien je niet akkoord gaat met de beslissing van de beoordelingscommissie of het besluit van het bekwaamheidsonderzoek, kan je binnen de vijf kalenderdagen bezwaar aantekenen bij de beleidssecretaris van de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen, Middelheimlaan 1, 2020 Antwerpen. Hiervoor verwijzen we je naar het EVC-reglement en het document 'procedure en termijnen'. Een bezwaarprocedure bij de AUHA kan enkel gestart worden met betrekking tot de EVC-procedure.

hogere beroepsprocedure

Indien de beroepsprocedure binnen de AUHA is uitgeput, kan je beroep doen op de Raad voor betwisting van studievoortgangsbepalingen (<http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/raad/default.htm>).

Van bewijs van bekwaamheid naar vrijstelling

De omzetting van een bewijs van bekwaamheid naar vrijstellingen gebeurt na inschrijving in een instelling, is de verantwoordelijkheid van de instelling en valt buiten de verantwoordelijkheid van de AUHA. Hiervoor wordt verwezen naar de onderwijs- en examenreglementering van de betreffende instelling.

Stopzetten van de procedure

Jje wil afhaken...

Een kandidaat kan door schriftelijke betekening op eender welk moment de procedure afsluiten.

stopzetting 'van rechtswege'

Wanneer een kandidaat zich niet houdt aan de reglementaire termijnen en/of afspraken m.b.t. inschrijven, betaling, indienen portfolio of beoordelingsgesprek wordt de procedure van rechtswege afgesloten.

Begeleider

begeleider

Je wordt tijdens de EVC-procedure geadviseerd door een begeleider. Deze wordt door de instelling aangeduid.

EVC- instellingscoördinator	Per instelling is er één EVC-instellingscoördinator. Dit is niet noodzakelijk de persoon die je begeleidt bij de procedure.
wat kun je van de begeleider verwachten?	De begeleider informeert je bij het intakegesprek over de procedure, de methodiek, de reglementering, de gebruikte competentieprofielen van de betreffende opleiding en het tijds- pad. De begeleider adviseert je vrijblijvend en op vraag over de competenties die je wil bewijzen en aan welke opleidingsonderdelen deze best getoetst worden. Het is niet de bedoeling dat je zelf contact opneemt met de lesgevers van deze opleidingsonderdelen. De begeleider kan je vragen eventueel voorleggen aan de desbetreffende lesgever.
eenmalig begeleidingsgesprek	Je hebt naast het intakegesprek met de begeleider recht op één begeleidingsgesprek tijdens het samenstellen van de portfolio. Dit gebeurt op je eigen initiatief. Het is hierbij niet de bedoeling dat de begeleider je portfolio beoordeelt tijdens de samenstelling. Je moet zelf bewijzen verzamelen en beargumenteren waarom deze bewijzen bepaalde competenties aantonen. Je kan gerichte vragen hierover stellen aan de begeleider. Deze kan hierover vrijblijvend advies geven.
zelfbeoordeling	Je beoordeelt je portfolio zélf op volledigheid en kwaliteit. Het document 'Portfolio-opdracht' bevat tips voor deze zelfevaluatie.
onafhankelijkheid van de begeleider	De resultaten van de beoordeling door de beoordelingcommissie zijn onafhankelijk van de begeleiding van de begeleider en kunnen dus ook niet toegeschreven worden aan de begeleider.
jij vraagt begeleiding!	De begeleider adviseert enkel op je vraag.

Overzicht EVC-instellingscoördinatoren

wie helpt je verder?

Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen

Kris Van Elsen
Lange Nieuwstraat 101, 2000 Antwerpen
03 220 58 21
kris.vanelsen@ap.be
www.ap.be

Hogere Zeevaartschool

Dirk Chamon
Noordkasteel Oost 6, 2030 Antwerpen
03 205 64 36
dirk.chamon@hzs.be
www.hzs.be

Karel de Grote-Hogeschool

Annemie Van Rosendaal
Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
03 613 12 91
annemie.vanrosendaal@kdg.be
www.kdg.be

Universiteit Antwerpen

Jean-Pierre Daman
Lange Sint-Annastraat 7, 2000 Antwerpen
03 265 54 33
jean-pierre.daman@uantwerpen.be
www.uantwerpen.be

Gehanteerde bronnen voor deze procedure

- Bachelor in de Verpleegkunde. Handleiding samenstelling portfolio. Interassociatieve werkgroep EVC. Antwerpen, 2005.
- Naar een gemeenschappelijk draagvlak voor een portfoliomethodiek en leerbewijs binnen een Vlaamse EVC-procedure. Onderzoeksrapport. Gent, 2003.
- Schillemans, Leen en Tondeur, Jo, Ontwikkeling, implementatie en gebruik van EVC-

procedures met portfoliomethodiek. Handleiding. Gent, 2003.

Te downloaden via <http://diva.vlaanderen.be/pageprint.aspx?pageid=90>

- Callewaert, Bjorn, Tratsaert, Pieter en Vaesen, Mariet. Volwaardig evenwaardig: het formeel erkennen van eerder verworven competenties: een empirisch onderbouwd EVC-model voor verkorte opleidingstrajecten initiële lerarenopleiding lager onderwijs Leuven : Acco, 2005.
- Werkgroep EVC, Ruim baan voor competenties. Advies voor een model van (h)erkenning van verworven competenties in Vlaanderen: beleidsconcept en aanzet tot operationalisering. Administratie werkgelegenheid. 2002
- Decreet van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap betreffende de flexibilisering van het Hoger Onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen 30/04/2004
- Omzendbrief Implementatie van het flexibiliseringsdecreet 02/12/2004

Procedures en reglementen van andere associaties:

- Associatie Universiteit Gent. Erkenning eerder verworven competenties - gids voor de student - Versie 1.5 augustus 2005.
- Universitaire Associatie.Brussel EVC-procedure. Handboek voor de kandidaat.
- Associatie K.U.Leuven. Studeren kan flexibeler! Erkenning van Eerder Verworven Kwificaties en Competenties (EVK en EVC).